

TAPOLCZAI LAPOK

Társadalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

<p>A szerkesztőség: Wallner-féle ház, a tó partján, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok vissza nem adatnak.</p>	<p>Felölös szerkesztő: KOLLÁNYI ÖDÖN. Kiadó és laptulajdonos: LÓWY B.</p>	<p>Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K., negyedévre 2 korona 50 fillér. Hirdetmények: Egy hasábos petitsor egyszeri közlésnél 8, többszöri közlésnél 6 fillér. Apró hirdetes lappal együtt egész évre 16 korona. — Nyilt-tér: petitsora 40 fillér.</p>
---	---	--

A mezőgazdasági üzlet.

Hazánkban a mezőgazdaság is ép úgy mint a jószág, merő dolognak tekintetik, mely elé a mezőgazda más czélt nem tűz, mint hogy az ő kizsákmányolásának szolgáljon, ha tönkre jut is a mezőgazdaság alatta. Magyarország népe körülbelül úgy bánik szántóföldjével, mint az egyszeri három testvér a számmal, melyet közös örökül kaptak, hogy felváltva használják; mindenik kizsákmányoló a számár munkaerejét, de etetését utóára bizta, míg a számár éhen vészett. Amit a magyar földműves művel, szakasztott masa ennek; szántóföldjének évenként vért vesz, de trágyázásban nem ad viszont taplálékot s azt reméli, hogy utódai elég jókor fogják még azzal a trágyával telíteni a szántóföldet, melyben ő most nem részesíti; sőt rosszabbat is művel, szántóföldjét elevenen megnyuzza, lelettárát, mihelyt nyereségének tartja, megtizedelvé. Ha a földműves marháját jó áron eladhatja, tudat rajta, mitsem törődve vele, vajjon szükséges-e az szántóföldje termékenységének ép karban tartására s még akkor is, ha szántóföldje megmunkálását kellően nem végezheti nélküle.

A földművesnek dologi jellegű a

mezőgazdaság. A dolog haszonvét végett van teremve s ha ma több nyereséggel használhatom föl, mint később, nem aggodom miatta, vajjon tönkre megy-e vagy nem, csak gazdasági előnyöm meglegyen. Tisztan nemzetgazdaságilag akkor valamely tárgy legjobban van értékesítve, ha a legmagasabb csereérték nyeretik belőle.

E viszonyokkal homlokegyenest ellenkezőkre bukkanunk a nagy jószágon. A magyar főrend gazdaságának tetemes évi bevételei megengedik egy kissé több vagy kevesebb jövedelemre nem sok figyelmet kell fordítania. Már a birtok nagysága magában oly tetemes összeget eredményez az egyszerű földjaradékból, hogy tulajdonosa sokkal könnyebben ellehet ama jövedelem nélkül, melyvel a gazdaságilag legczélszerűbb gazdálkodás szaporítaná e jaradékat. A magyar nagybirtokosság közt kevésbé lehet szó, mint másfelé, gazdasági kényszerűségről, mely a mezőgazdát hovatovább arra szorítja, hogy a gazdaságilag legjobban fizető üzletet sajátítsa el. A főnemesség hajlamait is valósíthatja, ha nem is járnak a lehető legmagasabb jövedelemmel s még ha egyenesen áldozatot is kel értük hoznia. Nala különösen gyakran találni, hogy a mezőgazdaság nem kézműké-

pen, nyereség végett, hanem művészetképen és eszméért folytattatik. Műtanilag tökélyes természet nála gyakran többet ér gazdaságilag kitünónél, tudniillik olyannál, melynek előállítás költségei a terményekben szaporodva kerülnek vissza.

Két elentét észlelhető tehát a földműves és a vagyonos osztály üzletében. A közvetítés itt is hiányzik, pedig ép e helyen hatna jótékonyan. A földműves mivélése, mely gazdaságilag nem kell, hogy káros legyen, sőt gazdaságilag egyenesen hasznos lehetne, társadalmilag talán ártalmas. A nagybirtokosság üzlete meg magasabb röptű céljai daczára sem jár azzal a gazdasági előnnyel, melylyel járnai képes volna. Az a középosztály pedig nem létezik, mely viszonyai következtében arra van utalva, hogy gazda legyen, de melytől azért kitelnék jövedelméből vidéke javára el is vonnia valamit.

A tisztviselők érdeke.

Hiába tagadnók, hogy számos egészséges, életre való eszme születik meg a külföldön, melyeket nem mindig követnek hazánkban.

Pedig bármennyire is haladunk, sőt épen azért, még sokat tanulhatunk a

✻ T Á R C Z A ✻

Hegyesd.

A „Tapolczai Lapok“ eredeti tárczaja.
(Folytatás és vége.)

IV.

Az ormokon kiégett a fáklya, ki a rözse,
Ujra töltött homok-óra is mutat későre.
Csorba Márton a láposban tördeli a nádat,
Serénykednék, de két lába csak nehezen
[vágat.
Zörög a nád elől, hátul... Segitenek rajtad,
Hogy könnyebben emelhesen rogyó inad,
[talpad.
És két vitéz fogja pártul a hős Csorba
[Mártont.
Dulakodnék, de biztatják: „Ne félj, ki sem
[bántott.“

„Hogyan hívnak? szólj, bús vitéz, mi a
[mesterséged?
Fegyverekkel vagy seprűvel szerzed dicső-
[séged?“
— „Ha itt volna fényes bárdom, beszélne
[helyettem!
Ilyen szálát, minő te vagy, nem egyet, meg-
[ettem.“
— „Elhiszem én, ha te mondd. Legény
[vagy a gáton!
Jól meghíztál, nagy a bendőd, sötétben is
[látom.
Hányat hizlal jó uratok Hegyesd katroczában?
Kakasok-e vagy kappanok? köztük hány
[gúnár van?“
„Várnád meg hát, hadd hoznám le bárdom,
[buzogányom,

Megkérdezném, hányan vagytok, ki legény
[a gáton?
Elvernélek benneteket, mint gyermek a vázut,
Megmutatnám, hogy pokolba merre az
[országut.“
— „Elég már a papolásból. Arra felelj né-
[künk,
Hány szakácsesal főzetitek estére ebédünk?“
— „Kánya károg ott, a várban, és baglyok
[huhognak,
Nem látják az Isten egét, akik oda jutnak.“

„Előre hát!“... Csorba eszt sok gondolat
[járja,
Hogyan adja vén Kányának a veszélyt
[tudtára.
Egy ember csak nem felelhet tiznek, talán
[száznak!
Ezek sokan, egymás hátán, akár be is mász-
[nak. —
Falak alatt még Bajazet ennyit mond Csor-
[bának,
(Nekitartván kivont kardját italos torkának):
„Eszeden légy bátor vitéz, nem lesz bántó-
[dásod,
Jutalmadat, amint illik, te is megtalálod!“

V.

„Ébredj, Kánya, de jól ébredj! Készülj va-
[csorára!
Torkomra forrt. Torkodra forrt torkosságunk
[ára!“
És fölébred Kánya Orbán, kobakon a gondja.
„Jó lennél halálpostának“. Almosan ezt
[mondja. —
Csörömpöl, száll a vonóhid. A vár török-
[kézben.

„Áruló vagy, Csorba Márton!“ Hangzik a
[sötétben.
Átok fakad Orbán ajkán, villám a szemébe!
És emeli nehéz bárdját, kemény lesz ütése!

Majd elbődül, izma fészül, suhog nehéz bárdja,
Egy ütésre a kopasz tart vállig kettévágja.
Több töröknek porházára nyit ásító léket,
Melyen által gonosz lelkük számadásra lépett.
De végtére őt, magát is dárdák éle járja,
Tántorodik bős ütése, sziklát ér a bárdja.
Csorbul a bárd, repül a kő, Ali vitéz bődül:
Egyik szeme kifecscsene csontos üregéből.

Gyors szökéssel kapja Csorba ledölt Kánya
[bárdját
S ráadásul kettészeli Ali koponyáját.
Hej, többször is sujtana még de nem kerül
[rá sor,
Fáradt testét, sulyos testét legyüri a mámor.

Csorbát, Kányát vasba verve viszik
[Fehérvárra,
Alit halva akasztják fel száraz, csonka ágra.
„Ki hazáját elárulta, szörnyű annak vétke,
— mond Bajazet — legyen hollók és egyéb
[vadak étke“.

Már századok tüntenek le, az idő nem vára,
A hegy ormán alig látszik Hegyesd omló
[vára;
De Csömörnek gonosz lelke még bolyong a
[tájon
S egyik szeme — lidérczképen — sötét
[éjszakákon.
D. Gy.

külföldtől, anélkül, hogy saját nemzeti jellegünkből kivetkőznünk kellene.

Most is egy érdekes és hasznos ujtásról kell megemlékeznünk, amely a németek életrealitását dicséri. Szó van ugyanis arról, hogy Németországban tetemes összeget fordítanak olyan ügyre, melynek célja a birodalom szolgálatában álló hivatalnokokat és szolgákat olcsó és egészséges lakásokkal ellátni.

Mennyivel megkönnyítené hasonló eljárás a mi tisztviselőink sorsát; helyzetüket, magánéletüket, mily hatalmasan támogatnók ilyen intézménnyel. Sőt mi még egy lépéssel tovább is mehetnénk s ezt az ujtást a gyárak és másnemű intézetek alkalmazottaira is kiterjeszthetnők.

Amortizáció útján hozzá kellene őket juttatni ahhoz, hogy mindegyiknek meglegyen a saját kis háza, hogy ennek következtében nagyobb kedvvel dolgozzék és meglegyen a kapocs, mely szorosabban odafűzi őt az édes anyaföldhöz, amelynek eddig csak a rögös utjait ismerte.

Mert, ha mindjárt javítják is a tisztviselők fizetését, sorsuk mégis rossz fog maradni. Itt az ideje, hogy a társadalom mostoháinak is kedvében járjunk.

A németek élelátásukkal fölismerték a fölvetett eszme fontos és üdvös voltát. Kérdés, vajjon ez az eszme nálunk is visszhangra fog találni és azt tisztviselőink helyzetének javítása érdekében föl fogjuk-e karolni?

Féluton maradunk, ha a tisztviselőknek csak a fizetését és nem helyzetüket is javítjuk. Csak, ha megkönnyítjük megelhetésüket, várhatjuk, hogy teljes lelkesedéssel, egész odaadással felelhessenek meg fontos hivatásuknak.

KÖZGAZDASÁG.

A zabos búkköny termelésénél előforduló hibákról.

A zabos búkköny termelésénél, mint általában termelt takarmánynövényünknek néhol oly termelési hibák fordulnak elő, amelyek csak a megszokás alapján jöhettek létre, mert ezeket szemügyre véve, okvetlenül be kell látnunk terméseredményeink csökkentésére gyakorolt hátrányos befolyásukat. Mint ilyen első sorban a vetésre szánt magkeverék összeállítására említendő fel, azaz, hogy nem vétetik figyelembe azon körülmény, hogy a búkköny a talajdonképeni fővetemény, továbbá, hogy a takarmány jószágának értékét nem a zab, hanem a búkköny szabja meg, a búkkönykeverék növekedésének arányában válik az kitünő takarmánynövénynek s ennek arányában képezi különösen kalászosaink előtt a legjobb előveteményt; tehát a zab csak minegy támasznak s tömegszaporításul szolgál. Helytelen tehát azon eljárás, amidőn a búkköny kevesebb, vagy pedig egyenlő arányban vettetik a zabbal, mert ezáltal nemcsak hogy a zab növekedésének arányában csekélyebb lesz a takarmányunk tápértéke is, de elesünk azon nagyon megbecsülendő közvetett haszontól is, amely a zabos búkköny termelésénél annak kitünő talajkimélő és talajgazdagító hatásában nyilvánul. A keverék aránya a különböző vidékek és talajok szerint változik ugyan, de legmegfelelőbb, ha kétharmad rész búkkönyből és egyharmad rész zabból áll az. Továbbá sohasem tévesztendő szem elől az, hogy a búkköny a fővetemény s így ennek fejlettségi foka határozza meg a kaszálás idejét, nem pedig a

zab állapota s általában akkor kaszálendő a zabosbúkköny, ha a búkköny virágzása már megkezdődött. A zabosbúkköny a buza legjobb előveteményét képezi; mivel pedig a buza alá istállótrágyát használni nem lehet, azt a zabosbúkköny alá kell alkalmaznunk, ami ugyan nem helyes eljárás, mivel így a zabosbúkköny nitrogénygyűjtő képessége nem juthat érvényre, de ezen másként segíteni nem lehet s különösen a magyar buzaféleségek egyik legnagyobb hibája jut érvényre, a megdülés. Az istállótrágyában azonban nem adjuk vissza a talaj foszforsav tartalmát oly mérvben, amint az kívánatos volna s azért a zabosbúkköny alá, mivel a gabonafélék azt általában a legnagyobb mértékben igénylik, foszforsav tartalmú trágyát alkalmazunk. Hatása a következőkben évből feltétlenül mutatkozni fog, mert a zabosbúkköny a foszforsavat nem használja föl.

A kerti minőség termeléséről.

A kerti termelés legjövődelmesebb gazdálkodási módozataink közé tartozik, a hol okvetlenül járva el igen sokszor hihetetlenül szép eredmény jutalmazza fáradozásainkat, mert az aránylag igen kis területen oly jövedelemre tehetünk szert, a milyent más gazdálkodási módozatokkal elérni nem áll módunkban. Azonban talán éppen azért, mivel a kert jövedelme bizonyos körülmények szemeltartása mellett igen nagy lehet, sehol sincsenek egy bizonyos terület jövedelmességének tekintetében oly nagy eltérések, mint itt. Tehát bizonyos feltételekhez van ez kötve, a melynek betartása vagy mellőzése emeli vagy csökkenti a jövedelmet is. Eltekintve a rendes talajmíveléstől, ápolástól s más talajmunkáktól, a melyek a kert jövedelmességére tekintetében eminens fontosságúak, vannak ezeken felül is még olyan tennivalók, a melyek fontosság tekintetében szintén ezek mellé sorozhatók. Ilyenek a jó minőségű vetőmag, jól átteleltetett dugványok stb. használata, rendes időben való vetés, ültetés és palántázás, rendszeres öntözés stb. Ezekon felül soha semmi körülmények között nem mulasztandó el a kerti talajok rendszeres és bő trágyázása, mert csak így számíthatunk korai és nagy tömegű termésekre. A kert speciális trágyája a komposzt, a mely különféle kerti és konyhai hulladékokból készül, azoknak földel való rétegezése által. A komposzt egymagában való alkalmazása azonban még korántsem elégséges, ha fentemlített célt tüztük ki magunk elé, mert a komposzt vagy keveréktrágya korántsem tartalmazza a nitrogént olyan mennyiségben, hogy azzal megelégedhetnénk. Minden piacra hozott kerti veteményünknek pedig jó és kiváltságos zsenge husának kell lenni, mert annál keresettebbek s így annál jövedelmesebbek azok. Vannak, nem mondok olyan módozataink is és trágyaszereink, a melyek segítségével képesek vagyunk elérni azt, hogy veteményeink még ugyanazon korban is zsengebbek és izletesebbek másokénál s ezen kellemes minőségüket sokkal tovább képesek megtartani s később fásulnak el, mint amazok, de ezen eredmény csakis nitrogén trágyaféleségek és pedig speciálisan a chilisáletrom alkalmazásával érhető el.

H I R E K.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Czunya Sándor sümegi állami reáliskolai tanárt az egri állami főreáliskolához helyezte át.

Kinevezés. A zalaegerszegi csendőrszárny parancsnokává Csizsár Gyula csendőrfőhadnagy nevezetett ki.

Eljegyzés. Hiller Pál a helybeli Hiller Ignác és Fia cég beltagja, eljegyezte Marton Gizella kisasszonyt Káptalan-Tótiból.

Elnökválasztás az Asztaltársaságban. A f. hó 22-én délután megtett választás alkalmával Ismet Stephaneck Janos választott meg elnöké, aki eddig is nagy buzgalommal, a társaság minden tagjának teljes megelégedésére teljesítette elnöki tisztet.

Községi jegyzőválasztás. Keszthely város képviselőtestülete folyó hó 14-én Takách Imre járási főszolgabíró elnöklésével tartott

gyűlésében a közigazgatási jegyzői állásra Szekeres Ödön eddigi adóügyi jegyzőt választotta meg egyhangulag, ennek helyébe pedig adóügyi jegyzővé szótöbbséggel Bog-nár Imre galamboki segédjegyzőt.

Az országos vásár Tapolczán november hó 30-án tartatik meg, a melyre a vészmentes és a vészkerületen kívül eső községekből hasított körmű állatok is — a sertés kivételével, a melynek felhajtása tilos — eladásra felhajthatók lesznek. Zár alatt levő községeken keresztül az áthajtás tilos. A vásáron vett állatját mindenki még a vásár napján átirassa, mert később átiratni nem fog.

Az előjáróság.

Vasuti előmunkálati engedély. A kereskedelemügyi miniszter Weisz Oszkár szombathelyi mérnöknek a keszthely-balatonszentgyörgyi h. é. vasut Keszthely állomásától kiindulóló Héviz fürdőig vezetendő keskeny-vágányu, esetleg szabványos nyomtávu gőzmozdonyu vagy villamos vasuttra, valamint az ezen vonalból a keszthelyi Andrassy-téren kizárólag a Balaton partjág vezetendő ló- vagy villamos vasutvonalra meghosszabbított előmunkálati engedély érvényét további egy év tartamára meghosszabbította.

Utmesteri szakiskola. A kereskedelemügyi miniszter egy új intézményt léptetett életbe. Az ország több részében ugyanis utmesteri szakiskolát szervezett, többek között Szombathelyen is. Ezen szakiskolák hivatása, hogy az utmestereket kisebb műszaki felvételek, tervezetek önálló készítésére kiképezze. Ezen szakiskola 2 egymásután következő kurzusra van tervezve, mely kurzus december 1-én kezdődik és tart márczius 31-éig.

Járásbíróági építkezés. A zalaegerszegi kir. törvényszék megkeresésére a multkori képviselőtestületi gyűlésen tárgyalatott az a kérdés, vajjon a község abban a helyzetben van-e, hogy az építendő bíróági épület részére telket ajánlhat föl? Az általánosan ismert határozat az, hogy a község nem adhat alkalmas telket. Mint értesülünk, mozgalom indult meg, hogy a képviselőtestület eme határozata megsemmisítessék, illetőleg olyan irányban módosítsák, hogy valamelyik főforgalmi helyen adjanak helyet az építkezésre. Mások véleménye viszont az, hogy nem baj, ha a bíróság valamelyik mellékutczácan talál hajlékot, mivel ez okvetlen maga után fogja vonni annak a résznek a fellendülését. Vajjon nem lehetne-e a kérdést úgy megoldani, hogy az állam a polgári fiiskola épületét átvénne s ezen az összegben alkalmas helyen oly épület emeltetnék a polgári iskola részére, mely a létesítendő leányiskola céljainak is megfelelő?

Katalin estély. Az országos Vöröskereszt-Egyesület tapolczai fiókja a szegények istápolása céljából dr. Kovács Vilmosné pénztáros fáradozatlan buzgóságával folyó hó 25-én tombolával egybekötött Katalin-estélyt rendezett. Bár nem igen nagy számu volt a közönség, a mulatság mégis igen jól sikerült miről elég bizonyosságot tett az általános jókedv s az hogy már reggel felé járt az idő mikor a tánczot abbahagyták. Nem kevésbé sikerült a mulatság erkölcsi s anyagi tekintetben is. A befolyt összeg, mely a helybeli szegények segélyezésére fordittatik — bizonyára sok szegény ember szenvedését fogja enyhíteni: talán egy kevés meleget visz a hideg falak közé; talán fájdalom és éhséget csillapít — habár rövid időre; felszarít hulló könnyeket. Lehet-e ennél szebb feladata egy egyesületnek? Bizonyára nem. S így méltán érdemli meg a nemes emberbarátok támogatását.

Az adományokért s felülfizetésekért ez uton is hálás köszönetet mond a választmány.

Felülfizettek: Takács Jenő 21 kor., Vastagh János 8 kor., dr. Lőke Mór, Hirsch Lipót, dr. Kovács Vilmosné, özv. Marton Gáspárné, Ley József, Marton Gyula, Glazar Sándor, Frisch László, dr. Ságváry Jenő 6—6 kor.; ifju Leszner Józsefné, dr. Deák Jenő, Csígy László (Gyula-Keszi), Leszner Samuné 5—5 kor.; dr. Varjas Gábor, id. Leszner Mórné, Papp László, Pollák Adolf, dr. Szűcs Arnold, Kopstein Ödön, Lustig Ferencz 4—4 kor.; dr. Berger Sándor 3 kor.; Greisinger N. (Győr), Láng János, Berger Vilmos, Ney

Zoltán, Neményi Géza, Csendes Józsefné, Kéry Elek, Horváth János Löwensohn Jakabné (Boglár), Révész Jaques, Schwarcz Herman, Schwarcz Béla 2—2 kor.; Krampatits László, öz. Gréberné, Erdélyi Pál, Keszler Aladar, dr. Fischer Gyula, Steiner Imre, Bricht Jenő, Gál Miksa 1—1 korona. felülfizetések összege 171 korona, tombola jegyek jövedelme 104 korona 60 fillér, beléptidij 94 korona Összesen 369 korona 60 fillér. Kiadás volt 202 korona, tiszta jövedelem 165 korona 60 fillér. Tombola tárgyakat küldtek: Vastagh Jánosné, Csendes Józsefné, Flieg József és neje, dr. Lőke Mórné, öz. Glazer Ivánné, Glazer Sándorné, Marton Gyuláné, Frisch Lászlóné, öz. Trattner-Gásztávné, ifj. Leszner Józsefné, idb. Leszner Mórné, Eibeschütz Adolfné, dr. Sághváry Jenő, Gál Miksáné, Heimler Miksáné, Kovács Vilmosné, Pollák Adolfné.

Házasság. Sabián Gergely folyó hó 28-án vezette oltárhoz Csuba Liska kisasszonyt.

Fogas perügy. Folyó hó 23-án a helybeli kir. járásbíróság egyik doctorbirája előtt érdekes fogászati per folyt le. Ugyanis azzal vádoltak két helybeli műértő borbélyt, hogy foghuzással foglalkoznak, anélkül, hogy arra jogosítva volnának. Tény az, hogy a tapolczai közönség fogfájásban szenvedő része nem talál helyben orvoslást e fájdalom ellen és tudtukkal sokszor kénytelen Gyulakeszibe fáradni, hogy ott részesüljön egy műkedvelő operációjában, ki bár nem dr., de fájdalom nélkül végzi a fogoperációt és azért nem képezhet büntetendő cselekményt, ha intelligens ember, ki amellet e szakmában ügyes is, a szenvedő polgártársakon könyörülve, díjtalan végzi az e fajta műtétet. A per azzal végződött, hogy a tanúk hitessalommása alapján vádlottakat fölmentették. Helyesen és jogosan, mert addig, míg helyben állandóan nem foglalkozik doctororvos fogászattal, az ily följelentések okvetlen az e nemű orvosi segélyre szorult szenvedő közönség rovására történik.

Halálozás. Kell József városunk egyik közbecsülésben álló kereskedője Budapesten hosszas szenvedés után elhunyt.

Allami kerti munkásnevelő intézet Kolozsvárt. Az Erdélyrészi Kertészeti Egyesület kérdést adott be a törvényhatósági bizottsághoz és ehhez egy folyamodványt mellékelte a földművelésügyi miniszterhez. A minisztert arra kéri, hogy egy kerti munkásnevelő intézetet létesítsen Kolozsvárt. A kérelmet azzal okolja meg, hogy Kolozsvárt ez előtt pár évtizeddel még jelentékeny volt a szőlő- és gyümölcstermelés. Most a szőlő nagy részét kivágják, területét más művelési ágra rendezik be. Ennek az a főoka, hogy nincsenek szőlő és kerti munkásaink. A polgárság követné a nemes példát, telepítve szőlőt, gyümölcsöt, de nincs kivel műveltesse. A tordai kerti munkásnevelő intézetből pedig egyelőre nem kerül ki több munkás, mint a hány ottan szükséges, ezért is egy munkásnevelő intézetre Kolozsvárott égető szükség van.

Közgyűlés. A tapolczai kaszinó december 6-án délután 2 órakor tartja saját helyiségében közgyűlését a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitás. 2. Jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag kiküldése. 3. Titkári jelentés. 4. Pénztári jelentés és zárszámadás. 5. Könyvtáros jelentése. 6. Költségvetés megállapítása. 7. Számvizsgáló bizottság megválasztása. 8. Két választmányi tag választása. 9. Az alapszabályok 14-ik §-a értelmében indítványok tárgyalása.

Éjjeli támadás. Veszélyes kalandja volt folyó hó 23-án éjjel 11 órakor Bohus Lajosnak, a Trattner-szálló főpinczéjének, midőn üzletzárás után lakására tért s csak jó csilagzatának köszönheti, hogy ép bőrrel menekült meg. Ugyanis, midőn lakásának kapujához ért, egy kemény kalapos, hosszú kabátos egyén revolverrel gyors egymásutánban kétszer rálőtt. A lövések szerencsére nem találtak, mire a merénylő gyorsan eltűnt az éj homályában. A tettes ismeretlen.

Szerencsétlenség a malomban. Majdnem végzetessé vált szerencsétlenség történt folyó hó 25-én Pruska Ferencz malmában. Kamondi József 17 éves molnárinas fel akarta

tenni a kerékszíjat, miközben a szij elkapta s ennek folytán lábain és karjain erős zuzódást szenvedett.

CSARNOK.

Rovat Demeter — vőlegény.

Munkámba elmélyedve, szerkesztői gondoktól gyötörve ültem íróasztalom előtt amikor halk kopogás hallatszott.

— Tessék!

Az ajtó kinyílt és legnagyobb meglepésemre hűséges barátom és ugynevezett munkatársam Rovati Demeter ur dugta be rajta fejét. Arcza sugárzott az örömtől.

— Jó estét, szerkesztő ur!

— Maga az, Rovati?

— A mint parancsolni méltóztatik.

— Hozott-e valamire való hirt? Az utóbbi időben rendkívül sovány működést fejtett ki.

— Annál kövérebb hirt hozok most. Hirlapírói pályám zenitjén állok. Szerkesztő urat olyan hirrel lepem meg most, amely mindkettőnknek becsületére válik.

— Egyelőre csak a saját becsületére táblazza le.

— Szerkesztő ur, volt ön már szerelmes. Ránéztem.

— Rovati, magát az ex-lex megbolondította. Mi köze magának a szerelemhez? Poéta maga? Jegyezze meg magának: jóra való riporter nem ábrándozik: szerelemről. Az ő egész élete a napirend mozgalmában összpontosul. De maga nem akar összpontosulni. Ide azzal a hirrel. De szaporán, mert sok a dolgom.

Szerkesztő ur, Ön tönkre teszi minden illuziómat.

— Maga vagy becsipett, Rovati, vagy megütötte a főnyereményt. Nagyon gyanus, hogy illuziókkal foglalkozik, amikor rendőri hirekről kellene beszámolni.

— De, szerkesztő ur, bocsásson meg, egészen más hangulatban vagyok, semhogy lugkó- és gyufaoldat-mérgezések után futkosak.

— Mondhatom, nagyon meddő hangulat.

— Elvégre gondolni kell a hazára is, a jövő nemzedékre.

— Rovati, nincs másképen; maga megőrült az obstrukziós beszédektől. Mi dolga van magának a hazával, a jövő nemzedékekkel?

— Hja, úgy érzem, mintha megifjodnék, mintha új és friss erő pezsdülne bennem! Szeretném megölelni az egész világot.

— A világ nevében tiltakozom ellene.

— No, majd kisegitem, mennyi előleg kell? Nem adok egy fillért sem. Most tehát hozzáfoghat hírének megírásához.

— Szerkesztő ur, Ön örömömben mérget cseppent.

— Micsoda? Hát örülésre is marad magának ideje? Ezt csakis lanyha működésének róhatom föl. Két hét óta egyetlen egy hirecskét tudott csak produkálni — az se volt igaz! Ne csodálja hát, hogy bedugult az előleg-forrása. Siessen most! Két hasábra van még szükségem. Ha megírja, elengedem az egész előlegét.

— Vegye úgy szerkesztő ur, mintha már le is volna róva.

— Nohát hadd lássuk azt a szenzációs hirt!

— Egyelőre még csak hallani lehet.

— Figyelmeztetem, hogy az idő pénz.

— Akkor hát váltsa fel mai napomat két korona készpénzre.

— Még eldöntetlen kérdés, vajjon a korona váltópénz-e. Ellenben egy való hírt kivételesen adok két koronát.

— Az én hirem több mint való; — az kész boldogság!

— Akkor hát elő vele!

— Szerkesztő ur — vőlegény vagyok.

— Micsoda maga?!

— Vő-le-gény.

— Okleveles számár!

— Elég az oklevél, a számárra nem tartok igényt.

— Mi jutott az eszébe?

— Ugy gondoltam, eleget koplaltam már eddig

— Na és ezentul?

— Ezentul lesz legalább lakásom és enni valóm.

— Ha nem indiskréció a kérdés: honnan?

— Az még a jövő titka. Utóvégre azt is meg kell próbálni. A menyasszonyomnak is van pár koronája. nekem is.

— Igen, a száz korona előleg, melylyel tartozik.

— De ez a hir csak megér száz koronát?

— Még központi tejcsarnok-mértékkel sem. Ki a menyasszonya és hány éves.

— Bizony már többször látta virulni a rózsákat.

— Nagyon költőies. Csak nem valamely anyóst akar elvenni.

— Miért nem? Hátha ép az Önét akarnám elvenni? Maró guny volna ez?

— Maga mar... Ez esetben különben szívesen elengedném az előleget.

— Szerkesztő ur, tartsa meg magának! Önnek adom.

— Most már tűnjék el azonnal!

— Ha utiköltség a szóban forgó két koronát megkapom.

— Eltűnéshez nem kell utiköltség. Ösméri-e az országot, hol a spanyol nádveszszők virulnak?

— Ha jól emlékszem — nem.

— Nohát, tudja mit, nászajándéku magára fogom ruháztatni az egész spanyol nádveszszőzördöt. De csak úgy, ha ebben a minutában megnősül és nem tartóztat föl tovább. Rajta, szaladjon, fusson a menyegzőjére!

— Szerkesztő ur, finis coronat opus. Koronázza meg a beszélgetésünk végét.

Nem állhattam meg tovább szivreható kérelmét, megfogtam tehát az e célra készen tartott spanyolfa egyik végét és sietve megéjttem a koronázást. Ez használt, Rovati sietett a lakodalmára. *Redaktor.*

A KÖZSÉGHAZÁBÓL.

3440. 1903.

Hirdetmény.

A kártékony hernyók, vértető és darazsak irtása már most megkezdendő és márczius végére befejezendő. Az ez ellen vétők büntetettnek. *Az előjáróság.*

APRÓ HIRDETÉSEK.

STIGLITZ ÁRMIN
órás- és aranyműves
Tapolcza.

Pontos munkával jó és olcsó áruval szolgálni, ez az elve az elismert legjobb és legrégebb órás- és aranyművesnek:

Stiglitz Ármin.

BÓDAY SÁNDOR épület- és butor-asztalos Tapolczán, keszi-utcza. Ajánlja ujonnan berendezett butor-raktárát úgy a legfinomabb, mint az olcsóbb fajta butorokból. Nagy raktár kész koporsókból. Elfogad minden féle épület- és butor-asztalos munkát, úgy szintén javításokat a legjutányosabb árban.

PREISZ MANÓ

szobafestő és mázoló

Tapolczán.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkát, úgymint szobafestést, mázolás, tapétázást, aranyozást és czimfestést.

FOGAK és teljes fogsorok

rágásra alkalmasak a gyökér eltávolítása nélkül is, továbbá eltörött és nem jól illő fogsorok javítását 2 óra alatt mérsékelt árak és részletfizetésre is elvállalja.

Brattan József, fogműves
Tapolca, főutca volt Hoffmann-féle házában.

SZŐLŐBIRTOKOSOK figyelmébe ajánlom állandóan nagy választéku raktáromat, mindenféle, a szőlőkezeléshez szükséges gépekből u. m.: **permetezők, szénkénevezők, porozók, lepkefogó lámpák** — továbbá a legnagyobb választék szőlőprésekben, azonkívül állandóan nagy raktárt tartok mindennemű mezőgazdasági gépekből.

PAUK VILMOS
vaskereskedése Tapolca.

FÜLÖP GÉZA

kádár Tapolczán.

Elvállal jutányos árak mellett szakmájába vágó munkákat: **hordókat, kadakat, úgy egyéb pincze-eszközöket.**

Állandóan raktárt tart ezen cikkekből.

Javításokat jutányosan elfogad.

BUZA- ÉS ROZSSZALMA

kisebb és nagyobb mennyiségben

ELADÓ

esetleg kívánatra helyszínrre szállítható.

Kántor Sománál
Kapolcsón.

2-2

CSILLAG FERENCZ

cipész mester

TAPOLCZA

Fő-utca (Gold-féle ház.)

Készít divatos úri, női- és gyermek-lábbeliket. — valamint fájós lábakra (orthopäd) **czipöket** — csinos és tartós kivitelben.

Javítások gyorsan és pontosan teljesítenek.

Kifogástalan első rendű fasiojtvány

eladó

ezre 80 forint, őszi átvételre,

Kohn Márkusnál
Kapolcsón

Tüzifa eladás.

I. Bükkfa házhoz szállítva	33 kor.
II. " " " "	29 " "
I. Cserfa " " "	32 " "
II. " " " "	28 " "

Egészséges, száraz, szép 100 m/m,
I-ső osztályu bükkhasábfát korona 130.—
II-ik " " korona 125.—
szállít bérmentve a tapolczai vasut-állomásra

FRANK BENRÁT

Tapolca.

Az erdőben átvéve a bükkfa 8 koronával, a cserfa 6 koronával olcsóbb.

A fuvar a fa átvételénél a fuvarosnak fizetendő ki.

Rum, Cognac, Szilvorium,

likörök, likörkrémek stb. az általam készített vegytiszta eszenciák és kompozíciókkal hazilag $\frac{1}{4}$ sőt $\frac{1}{2}$ részben olcsóbban állíthatók elő, mint készen vett árak. Árjegyzék és használati utasítás ingyen és bérmentve.

Baros Gábor,

Budapest, VII. Dohány-utca 1. A. W
Eszenciák és Kompozíciók gyára.

Fogorvos

Dr. Kóródi Simon

állandóan rendel Tapolczán

kivétel nélkül minden

vasárnap és csütörtökön

Steiner Lipót ur házában

dél előtt 9-től délután 5

óraig.

16-20

Nincs többé tyukszem!

Ha tyukszemétől meg akar menekülni, úgy elegendő egy kísérlet a törvényesen védett és biztosan ható

Denzinger
féle

„Viktória”
tyukszem
kenőccsel

a mellyel a legkeményebb tyukszemtől lehet megszabadulni.

Egy tégely ára 1 korona 30 fillér; 1 kor. 50 fillér beküldésénél bérmentve Kapható feltalálónál;

Denzinger Ármín, Ujvidék

Kapható minden gyógyszerárban és droguista üzletben.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Az első Triesti Cognac párlati intézet (Destillerie) CAMIS és STOCK BARCOLÁBAN TRIEST MELLETT ajánlja belföldi

GYÓGY-COGNAC-ját

mely francia módszer szerint készült és az általános ausztriai gyógyszerészegyesület kísérleti állomása ellenőrzése alatt áll.

$\frac{1}{2}$ palaczk 5 korona $\frac{1}{2}$ palaczk 2.60
10 palaczk rendelésénél 10% engedmény.

Kapható: **Tapolczán.**

POPPER GYULA fűszerkereskedésben;

nagybani eladás a vidék részére

SÄTTLER JÓZSEFNÉL Nagykanizsán.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Vegy ellenőrzés a cs. és kir. belügyi miniszterium által jóváhagyott kísérleti állomás és élelmiszerek vizsgáló intézete által Bécs IX. Spitalgasse 31.

Vegy ellenőrzés a cs. és kir. belügyi miniszterium által jóváhagyott kísérleti állomás és élelmiszerek vizsgáló intézete által Bécs IX. Spitalgasse 31.

Műtrágya

beszerzés.

Van szerencsém a t. gazdaközönség tudomására hozni, hogy a

„HUNGARIA” műtrágya, kén- és vegyiipar

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

képviselőt egész Zalamegyére átvettem és kérem, hogy a műtrágya szükséglet fedezése ügyében bizalommal hozzám fordulni sziveskedjenek. — Legolcsóbb árszámításról és figyelmes kiszolgálásról biztosítva a t. gazdaközönséget, maradok kiváló tisztelettel

Reichenfeld Gyula Nagykanizsa.

A n. é. közönség figyelmébe ajánlom 20 év óta fennálló

könyv- és papir kereskedésemet.

Állandóan nagy raktár:

a legújabb irodalmi termékekből, ifjusági és diszművekből. Imakönyvek minden vallásfelekezett részére.

Író és rajzszerkek nagy választékban, nyomtatvány-raktár, ügyvédek és körjegyzőségek részére.

Megrendelek: pacsétnyomókat és ruggyantabélyegzőket.

KÖNYVNYOMDÁMAT

folyton új anyaggal bővitem úgy, hogy bármely kényes igényeket is képes vagyok munkámmal kielégíteni.

KÖNYVKÖTÉSZETEMBEN

oly munkák készülnek, melyek bátran kiállják a versenyt nagyobb városok ilyenmü iparával.

L Ö W Y B.

könyv- és papirkereskedő, Tapolczán.

Legjobb és legolcsóbb

szőlőtrágya

a kőbányai szárított hizosertéstrágya.

Felülmul minden egyéb trágyafélét!

Számtalan előkelő birtokos és elsőrangú szakembertől megvizsgálva és kitűnőnek elismerve.

Helybeli raktár:

Kohn Mór, szállitónál.

Kapható a

Budapest-Kőbányai Trágyaszárító-gyártól,
Budapest, IX. Üllői-ut 21.

BALATONMELLÉKI TAKARÉKPÉNZTÁRRAL EGYESÍTETT SEGÉLYSZÖVETKEZET

Tapolczán.

MEGHIVÓ.

A „Balatonmelléki takarékpénztárral egyesített segélyszövetkezet“ **1903-ik évi december hó 6-án délelőtt 11 órakor** a takarékpénztár termeiben

közgyűlést

tart, melyre a szövetkezet tagjait tisztelettel meghívom.

Tapolcza, 1903. évi november hó 7-én.

Takács Jenő
elnök.

Tárgysorozat:

1. a jegyzőkönyv hitelesítésére két jelenlevő tagnak kiküldése,
2. az 1903. évi márczius hó 11-én tartott rendes évi közgyűlés határozata alapján igazgatósági jelentés, a működését befejező VI-ik osztályzatnak az alapsz. 56. §. értelmében leendő felszámolására vonatkozólag,
3. ugyanerre vonatkozó felügyelő bizottsági jelentés előterjesztése.
4. a feloszló osztályzat zárszámadásainak és a liquidáció tételeinek bemutatása és ismertetése s ezekből kifolyólag a mérleg megállapítása,
5. a részletenkint kifizetendőnek javasolt hozadék megállapítása, ugy a felszámolásból folyó kifizetési időnek 1903. december 7-én délután és 8-án egész napon leendő meghatározása.
6. a felmentvények megadása érdemében hozandó határozatok,
7. netáni egyéb indítványok tárgyalása az alapszabályok 27-ik §-a értelmében.

A feloszló VI. osztályzat zármérlege.

Vagyon. Kötelezvényekben 388810 korona. Hátralékokban 3668 korona 61 fillér, a Balatonmelléki takarékpénztárnál betét és kamatai 213797 korona 64 fillér. **Összesen** 606276 korona 25 fillér.

Teher. Hetitörzsbetétekben 537839 korona. Alakulási díjakban 2724 korona. Jutalékok 1973 kor. 92. fillér. A négyévi hozadék összege 63739 korona 33 fillér. **Összesen** 606276 korona 25 fillér.

A részletek száma 2724, tehát a fenti 63739 korona 33 fillérből egy részletre esik nyereségül 23 korona 39 fillér. (5.625%)

Frisch Lipót igazgató.

Téts Károly főkönyvvezető.

A fenti számadást megvizsgáltuk és azt a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítva teljesen helyesnek találtuk.

Tapolcza, 1903. november hó 23-án.

báró Puteáni Géza
felügy. biz. elnök.

Szentmiklósy Gyula
felügy. biz. tag.

dr. Löke Mór
felügy. biz. tag.

Tus Antal
felügy. biz. tag.

A feloszló osztályzat eredeti zárszámadásai, ugy a liquidálási tételek valamint jelentések a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal az intézet hivatalos helyiségében megtekinthetők.

A felszámolásból folyó kifizetések 1903. évi december hó 7-én d. u. 2-től 5 óráig és 8-án reggel 8 órától d. u. 5 óráig fognak teljesíteni.

Osztálysorsjegyek

kaphatók

⊙ ⊙ **LÖWY B.** könyv- és papir
kereskedésben

TAPOLCZÁN. ⊙ ⊙